

Täysistunto

Torstai 10.12.2015 klo 16.02—3.07

23. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 81/2015 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 12/2015 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 23. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 12/2015 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

2.00 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Poroista on mukava puhua, vaikka kello on jo kaksi yöllä. — Vai paljonko se on jo? No, aika paljon.

Elikkä nyt sitten on poro- ja luontaiselinkeinojen rahoituslaki, Polura. On hyvä, että se saatiin nytten tässä päätökseen, että se saadaan ensi vuoden alusta jälleen toimimaan esityksen mukaisesti. Tästä laista jätettiin pois edelliseen verrattuna tuo vapaaehtoinen velkajärjestely, ja ei siinä oikeastaan mitään haittaa ole, että se jäi pois, sillä silloin aikoinaan, kun se tuli, sitä mainostettiin sillä mielellä, että kyse on väliaikaisesta järjestelystä. Ja siinä on nytten tullut muita asioita, millä se pystytään nyt hoitamaan.

Sitten puute tässä laissa on minun mielestäni se, että kun puhutaan poro- ja luontaiselinkeinojen rahoituslaista, tämä on todellisuudessa vain porotalouden rahoitus, tosin erittäin tärkeä porotalouspuolelle, koska sitä tarvitaan, ja ilman tätä elinkeinotoimintoja ei voida hoitaa järkevästi eteenpäin.

Tämä luontaiselinkeinopuoli, mihin tämä laki aikoinaan on tarkoitettu, tarkoitti monia luonnosta saatavia asioita elikkä ensinnäkin metsästystä, luonnontuotteiden keräilyä, käsittelyä, riekonpyyntiä elikkä semmoisia asioita, mitkä eivät ole porotaloutta mutta mitkä eivät ole myöskään metsäasioita, kalastusasioita, maatalousasioita. Aikoinaan tosin nämä metsä-, maatalous- ja kalastusasiatkin olivat tässä matkassa, ja ne on nytten tässä laissa selkeästi määritelty, että ne nyt sitten rahoitetaan kyseisten alojen rahoituksilla. Mutta luontaiselinkeinopuolen rahoitus on todellakin nyt sitten semmoinen, mikä ei ole meillä missään rahoituksessa mukana, ja kuitenkin luonnon... luontais... luonnontuote... luontaiselinkeinoasiat... — alkavat jo sanat menemään sekaisin tähän aikaan yöstä. — Luontaiselinkeinopuolen elinkeinotoiminta on Lapissa vahvasti kehittyvä ja kasvava elinkeinomuoto, ja sen rahoitusasioita pitäisi tuoda voimakkaammin esille. Toivon, että jatkossa pystytettäisiin tuomaan tätä asiaa esille. Itse olin toivonut, että se olisi ollut tässä valmistelussa matkassa, mutta nyt huomaa, että valmistelussa ei ollut matkassa yhtään luontaiselinkeinopuolen toimijaa eikä myöskään lausunnonantajissa ole ollut mukana yhtään to-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 79/2015 vp

dellista luontaiselinkeinopuolen toimijaa. Elikkä koko asia on tässä ihan kosmeettisena nimenä. Meillä oli aikoinaan luontaiselinkeinolaki, ja sitten yhdistettiin poro- ja luontaiselinkeinorahoitusasiat yhteen. Eli luontaiselinkeinot ovat meillä nytten rahoituksen osalta heitteillä, ja ne jäävät tämänkin jälkeen nyt sitten heitteille, vielä tästä eteenpäin.

Toinen asia on sitten se, että tämän lain tarkoitus on, että porotalouden kannattavuutta saadaan parannettua. Esitys on hyvä. Mutta kun meillä on porotalouspuolella se tilanne, että meillä on suurin sallittu luku 203 700, niin viime poronhoitovuonna saatiin luettua vain 186 776 poroa. Meidän petotilanne on aiheuttanut sen, että porotalouden kannattavuus on romahtanut todella rajusti. Ja vaikka lukuporojen määrä on pudonnut, niin kaikkien huolestuttavinta on se, että teuraitten määrä on romahtanut kymmeniätuhansia, mikä vie sen porotalouden todellisen kannattavuuden alas.

Ja sitten vielä yksi asia elikkä se, että kun tämä kannattavuus on heikentynyt, niin siihen kannattavuuden parantamiseen ei tässä laissa kuitenkaan ole mitään uusia työkaluja käytössä. Elikkä voi olla, että meidän pitää lähiaikoina aloittaa keskustelua siitä, mitkä ovat ne mahdolliset uudet työkalut, millä me voisimme oikeasti vaikuttaa porotalouden kannattavuuteen, koska tämä laki ei mitään uusia työkaluja tuo tullessaan. Ja jos meillä tämä kannattavuus on romahtanut näin pahasti, niin meidän on tehtävä joitakin toimenpiteitä tämän asian ratkaisemiseksi.

Vielä yksi iso osa-alue, mikä tässä laissa olisi kannattanut olla paremmin esillä, on nämä peltovahinkoasiat. Eli yhä kriittisemmäksi nyt on tullut tilanne siinä, että porot aiheuttavat paljon peltovahinkoja, ja sitten nämä vahingot olisi saatava estettyä. Tämä rahoituslaki antaa mahdollisuuden aitojen rakentamiseen sinne ympärille, mutta se ei enää kokonaisuutena riitä, se tämän hetken malli. Meillä on tällä hetkellä työn alla täällä eduskunnan toimijoittenkin kanssa ja maataloustuottajien ja poromiesten kanssa se, miten nämä peltovahinkoasiat voitaisiin estää, ja voi olla, että meillä tulee siitä lähiaikoina esitys, joka tulee todennäköisesti sisältämään myöskin jonkun verran taloudellisia asioita.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 81/2015 vp sisältyvien 1.—4. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.